

Duitse letterkunde: vertelanalyse en retoriek: bijzondere vraagstukken (A000686)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

A (semester 1)	Duits	Gent	werkcollege zelfstandig werk
----------------	-------	------	---------------------------------

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Gilson, Elke	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Benzing, Carolin Juliane	LW07	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Uitwisselingsprogramma taal- en letterkunde	5	A

Onderwijstalen

Duits

Trefwoorden

Duitse letterkunde, Vertelanalyse, Retoriek, Figuurlijkheid, Literaire Canon, interdisciplinariteit, maatschappelijke vraagstukken

Situering

Bij het begin van de masteropleiding beheersen de studenten de letterkundige analysetechnieken zelfstandig. Nu komt het erop aan dat ze de vaardigheden verwerven die hen moeten helpen om onderzoek niet enkel uit te voeren, maar ook te superviseren en te evalueren. Dit is het oogmerk van dit vak.

Dit vak kan opgenomen worden door (gevoerde) uitwisselingsstudenten.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel richt zich specifiek op de geavanceerde analyse van narratieve en retorische processen (en de interactie tussen beide) in Duitstalige literaire teksten uit de "Neuere deutsche Literatur" (17C-nu). De klemtoon ligt hierbij op onconventioneel vertellen, i.c. een soort vertellen dat niet op de soevereiniteit van de verteller berust (onderhuids, indirect, onzichtbaar, onvrijwillig vertellen). De samenstelling van de literatuurlijst wordt bepaald door een specifiek thematisch of genologisch verband tussen teksten uit diverse literairhistorische contexten, waaraan een actueel of historisch belangrijk maatschappelijk vraagstuk gekoppeld wordt (bijv. (kans)armoede, dieren en dierenrechten, normativiteit en deviantie, fasen in de levenscyclus, genderrelaties, moderniteit en vervreemding, arbeid en Bildung, ziekte en dood, vlucht en migratie) en waarin we ons via lectuur en het gesprek met specialisten uit andere vakgebieden verdiepen. Indien haalbaar, wordt een topwerk uit de uit de Duitstalige canon bij het onderwerp betrokken (bv. Manns *Zauberberg*, Musils *Mann ohne Eigenschaften*, Grass' *Die Blechtrommel*). De wetenschappelijke verdieping ligt bij de evaluatie van actuele narratologische en retorische modellen op basis van de bereikte concrete

onderzoeksresultaten, zowel vanuit micro- als van macrologisch perspectief. Doel van het opleidingsonderdeel is de studenten ertoe aan te zetten bij het letterkundige onderzoek hun eigen analysepraktijk (metareflexief) mee te evalueren. Een afgeleid doel is de inoefening van overdraagbare vaardigheden (Community Service Learning): een redevoering houden, een discussie leiden, naar een consensus toewerken, de resultaten van een bespreking rapporteren, een evaluatie motiveren, letterkundige sensibiliteit aan de dag leggen in een niet-literaire setting.

Verplicht onderdeel van dit vak is het BONUS-programma, waarbij de studenten aan de slag gaan buiten de veilige muren van de universiteit en daarover rapporteren. Bij gunstige evaluatie geeft dit aanleiding tot een BONUS-punt; wie het BONUS-programma niet (bevredigend) afwerkt, verliest een punt van de tussentijdse score.

De lectuurlijst van dit vak wordt ruim voor het begin van het academiejaar bekend gemaakt via het elektronisch leerplatform van de UGent.

Begincompetenties

De eindcompetenties verworven in de Bachelor of Arts in de Taal- en letterkunde: optie Duits

Eindcompetenties

- 1 Diepgaand inzicht bezitten in de methoden en de modellen van de narratologie en de retoriek (leerresultaat M.1.3; M.2.2; M.2.3; M.2.4)
- 2 Mondeling en schriftelijk eigen onderzoeksresultaten kunnen rapporteren in het uitstekend Duits (ERK C1, voor studenten die zich specifiek toeleggen op Duits: C2; leerresultaat M.1.1; M.2.1; M.4.1)
- 3 Diepgaande vertrouwdheid hebben met de Duitse literaire traditie (leerresultaat M.1.3)
- 4 Diepgaand inzicht bezitten in de specificiteit van het literaire communiceren. (leerresultaat M.1.3; M.1.4)
- 5 gebruik makend van letterkundige analysetechnieken samenspraak in een klein team kunnen organiseren en sturen ("ondernemende geesteswetenschappen") (leerresultaat M.3.1; M.3.3; M.5.1; M.5.2; M.5.3)
- 6 Zich kunnen verdiepen in wetenschappelijke bevindingen uit belendende disciplines rond een centraal vraagstuk en hierover in dialoog kunnen gaan met specialisten uit dat vakgebied (leerresultaat M.1.6; M.1.7; M.3.4; M.4.3)
- 7 Verbanden kunnen leggen tussen de besproken teksten en literaire praktijken in andere talen, media en cultuurgebieden (leerresultaat M.1.5)

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Practicum, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Het aantal uren contactonderwijs bedraagt 30u; een aantal van deze lessen kan via afstandsonderwijs aangeboden worden.

- Werkcollege (22.5u = 9 x 2 lesblokken): onder begeleiding van de lesgever werken de studenten zich in in de finesses van retorische en narratologische analyse; ze bespreken en evalueren gezamenlijk onderzoeksresultaten.
- Peer teaching (7.5u = 3 x 2 lesblokken): de studenten presenteren individueel bereikte onderzoeksresultaten over de gekozen teksten en maken hierbij gebruik van het formaat van de formele redevoering.
- Zelfstandig werk (15u): de studenten doen het onderzoekswerk dat nodig is voor het schrijven van een paper. De studenten werken een glossarium af met begrippen uit de gevorderde retorische en narratologische analyse (met casussen).
- Practicum: de studenten doen een veldwerkervaring op en rapporteren daarover op creatieve manier.

Leermateriaal

literatuurhistorische overzichtswerken en fotocopieën, aangevuld met een lectuurlijst

Geraamde totaalprijs: €50,00

De lectuurlijst wordt jaarlijks aangepast aan het centrale thema van het seminarie en wordt via Ufora bekend gemaakt.

Een exemplaar van de werken op de lectuurlijst en secundaire literatuur over de werken zijn

consulteerbaar in de facultaire bibliotheek.

Referenties

Lahn, Silke & Meister, Jan Christoph: *Einführung in die Erzähltextanalyse* (Metzler) ISBN: 978-3-476-02226-4 XI, 311 S. – 19,95 Eur

Beutin, Wolfgang: *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart* (Metzler, J B) ISBN: 978-3-476-02247-9 XIII, 761 S. – 29,95 Eur

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

collectieve en individuele begeleiding; persoonlijk via spreekuur of via de elektronische discussiefora

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Mondelinge evaluatie, Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De studenten bereiden een (individuele) redevoering voor, waaruit duidelijk blijkt dat de gepresenteerde inzichten vooraf intern grondig zijn gereflecteerd. Studenten die dat wensen, kunnen ook per twee een rede houden.

Ze treden op als discussieleider, die instaat voor een goed verloop van de bespreking: participatie van alle deelnemers, evenwichtige inbreng, progressie van de discussie, uitdiepen van discussiepunten, bereiken van een consensus.

Ze nemen actief aan de nabespreking deel door vragen en kritiek.

Ze schrijven een kort opstel, waarin ze een metareflexief standpunt verwoorden.

Ze verdedigen hun opstel tegen kritische bemerkingen of denken hun standpunten verder. Ze bespreken één casus uit het glossarium.

Het behalen van het gewenste niveau van taalvaardigheid behoort uitdrukkelijk tot de einddoelstellingen van dit vak. Deze vaardigheid wordt ondersteund d.m.v. feedback op spreek- en schrijftaken, zelfstudie en zelftesten aan het begin en het einde van ieder semester.

Eindscoreberekening

Niet-periodegebonden: 100%, waarbij:

- Rede: 30%
- Discussieleiding: 10%
- Participatie: 10%
- Werkstuk: 25%
- Mondeling examen: 25%

Plus- of minpunt op basis van het BONUS-programma.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

1 Hoewel aanwezigheid zeer wenselijk is, bestaat de mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid; om de leerdoelen te behalen, kunnen studenten gebruik maken van bijkomend leermateriaal (op Ufora) of van lesopnames. Voor die lessen waarin je actieve deelname mee geëvalueerd wordt (bijv. het tutorium), maak je een vervangtaak waarmee je aantoont dat je de beoogde competenties behaald hebt; die vervangtaak zal je worden meegedeeld door de lesgevers;

2 Het examen kan op ander tijdstip binnen het academiejaar georganiseerd worden;

3 Je kunt feedback krijgen op andere dan de daarvoor voorziene tijdstippen, bij voorkeur in gespreksvorm (op de campus of online), zowel tijdens als na de kantooruren, of via email.

Wil je informatie hierover: neem zeker contact op met de verantwoordelijk lesgever of met een van de medewerkers.

Extra informatie:

Doorheen het semester zijn 6 sessies voorzien voor de wetenschappelijke dialoog. Deelname aan 2 daarvan is onontbeerlijk. Voor de overige vier kan een vervangopdracht worden afgesproken in de vorm van 2 responspapers op 2 wetenschappelijke artikelen.

Voor algemene informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>